

2006

HISTORY - II (Optional)

इतिहास - II (वैकल्पिक)

001030

Standard : Degree

स्तर : पदवी

Total Marks : 200

एकूण गुण : 200

Nature : Conventional

स्वरूप : पारंपारिक

Duration : 3 Hours

कालावधी : 3 तास

Note :

सूचना :

- (i) Answers must be written either in English or in Marathi.
उत्तरे इंग्रजीमधून किंवा मराठीमधून लिहिली पाहिजेत.
- (ii) Question No. 1 is Compulsory. Of the remaining questions, attempt any four selecting one question from each section.
प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही चार सोडवा पण प्रत्येक विभागातून एक प्रश्न निवडून सोडविणे आवश्यक आहे.
- (iii) Figures to the RIGHT indicate marks of the respective question.
उजवीकडील अंक संबंधित प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (iv) Number of optional questions upto the prescribed number in the order in which they have been solved will only be assessed. Excess answers will not be assessed.
ज्या क्रमाने निर्धारित संख्येपर्यंत पर्यायी प्रश्नसंख्या सोडविली आहे, तेवढीच प्रश्नसंख्या तपासली जाईल, अतिरिक्त उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (v) Credit will be given for orderly, concise and effective writing.
नीटनेटक्या, संक्षिप्त व परिणामकारक लिखाणास श्रेय दिले जाईल.
- (vi) Candidate should not write roll number, any name (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised.
उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतः किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (vii) For each slab of 10, 15 and 20 marks, the examinee is expected to write answers in 125, 175 and 250 words respectively.
प्रत्येकी 10, 15 आणि 20 गुण असलेल्या प्रश्नांची उत्तरे परिक्षार्थीकडून अनुक्रमे 125, 175 आणि 250 शब्दांमध्ये अपेक्षित आहेत.

P.T.O.

1. Answer *any four* of the following (10 marks each) :
- कोणतेही चार प्रश्न सोडवा (प्रत्येकी 10 गूण)
(a) Significance of the Revolt of 1857.
1857 च्या उठावाचे परिणाम.	10
(b) The Round Table Conferences.
गोलमेज परिषद.	10
(c) Basic Socialistic ideas of Saint Simon.
संत सायमनच्या मूळ समाजवादी कल्पना.	10
(d) Causes of Disintegration of U.S.S.R.
सोव्हियत युनियनच्या विघटनाची कारणे.	10
(e) Results of the emergency of Indira Gandhi's leadership.
इंदिरा गांधीच्या नेतृत्वाखालील आणीबाणीची कारणे.	10

SECTION - A
विभाग - A

2. Answer the following sub-questions :
- पुढील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(a) Evaluate the policy of "Doctrine of Lapse".
'दत्तक वारसा नामंजूर' योजनेचे मूल्यमापन करा.	10
(b) How did the establishment of British rule effect India's agriculture ?
ब्रिटीश राजवटीचा भारतीय कृषी-क्षेत्रावर कोणता परिणाम झाला ?	15
(c) Discuss the contribution of Raja Ram Mohan Roy to Social Reform in India
"सामाजिक सुधारणेत राजा राम मोहन रॉय यांचे योगदान" ह्यावर चर्चा करा.	15
3. Answer the following sub-questions :
- पुढील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा.
(a) Write disadvantages of Subsidiary Alliance.
"तैनाती फौजेचे" परिणाम लिहा.	10
(b) Describe the effects of British Rule on Indian Industry.
"ब्रिटीश राजवटीचे भारतीय औद्योगिक-क्षेत्रावर परिणाम" ह्याचे वर्णन करा.	15
(c) Comment on the main activities of the Arya Samaj.
आर्य समाजाच्या प्रमुख कार्यक्रमाविषयी भाष्य करा.	15

SECTION - B
विभाग - B

4. Answer the following sub-questions :

पुढील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (a) Examine the contribution of the moderates to the Indian National Movement. **10**
 भारतीय राष्ट्रवादी चळवळीत मवाळ गटाचे योगदान ह्याचे परिक्षण करा.
- (b) Analyse the events leading to the Civil Disobedience Movement. **15**
 सविनय कायदेभंग चळवळीतील वाटचालीचे टप्पे ह्याचे विवेचन करा.
- (c) Trace the main feature of the Constitution of India. **15**
 भारतीय राजघटनेची प्रमुख वैशिष्ट्ये रेखाटा.

5. Answer the following sub-questions :

पुढील उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (a) Write an essay on the "Home Rule Movement". **10**
 "होमरूल चळवळ" ह्यावर निबंध लिहा.
- (b) Trace the aim and factors leading to the formation of the Swaraj Party. **15**
 स्वराज्य पार्टीच्या जडण-घडणीच्या वाटचालीतील महत्त्वाचे घटक सांगून, हेतू नमूद करा.
- (c) Explain the economic reforms adopted by the Indian Government during Nehru era. **15**
 पं. नेहरूंच्या कारकिर्दीतील भारत सरकारच्या आर्थिक प्रगती सुधारणेबाबतचे कार्य स्पष्ट करा.

SECTION - C
विभाग - C

6. Answer the following sub-questions :

पुढील उपप्रश्नांची उत्तर द्या :

- (a) Discuss causes of the American Revolution. **10**
 अमेरिकन राज्य क्रांतीच्या कारणाविषयी चर्चा करा.
- (b) Why did the Industrial Revolution occur first in England, write it's effect. **15**
 'औद्योगिक क्रांती' प्रथम इंग्लंडमध्ये का झाली ते सांगून त्याचे परिणाम लिहा.
- (c) Describe the causes of the Chinese Revolutions of 1911. **15**
 1911 च्या चीनमधील राज्यक्रांतीच्या कारणांचे वर्णन करा.

P.T.O.

7. Answer the following sub-questions :

पुढील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Discuss consequences of the French Revolution.
फ्रेंच राज्यक्रांतीच्या परिणामाविषयी चर्चा करा.	10
(b) Review the economic effects of Industrial Revolution.
औद्योगिक क्रांतीचे आर्थिक परिणाम ह्याचे परिक्षण करा.	15
(c) Account for the rise of Nazism in Germany.
जर्मनीत 'नाझीवादाचा' उदय ह्यावर टिपण करा.	15

SECTION - D

विभाग - D

8. Answer the following sub-questions :

पुढील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Narrate the causes leading to the World War I.
पहिल्या महायुद्धाची कारणे स्पष्ट करा.	10
(b) Write detailed note on origin and causes of the Cold War.
'शीत युद्धाचा' उगम व कारणे ह्यावर सविस्तर लिहा.	15
(c) Analyse the Arab-Israel Conflict.
अरब-इस्त्रायल संघर्षाचे विवेचन करा.	15

9. Answer the following sub-questions :

पुढील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Examine the consequences of the World War II.
दुसऱ्या महायुद्धाच्या कारणाचे परिक्षण करा.	10
(b) Examine the progress of Non-Alignment Movement till 1976 A.D.
इ.स. 1976 पर्यंतच्या अलिप्तवादी चळवळीची प्रगती स्पष्ट करा.	15
(c) Review the liberation movement of Indonesia.
इंडोनेशियातील स्वातंत्र्यवादी चळवळीचे परिक्षण करा.	15

- o O o -